

NYHETSBREV FRA

NØDNETT HELSE

Forlenget prøvedrift i Østfold

Behov for mer tid til feilretting og testing har gjort at prøvedriftsperioden har blitt forlenget for Nødnett Helse i Østfold.

Nødnett er allerede tatt i bruk av politiet i Oslo-området, og planen var at Helse skulle settes i full, operativ drift i Østfold 17. mars i år. Leverandøren har imidlertid hatt behov for mer tid til å utbedre flere alvorlige feil i kommunikasjonssentralløsningene. Derfor er perioden med testing og prøvedrift utvidet og det er ennå ikke klart når denne perioden kan avsluttes.

- Helst skulle vi selvfølgelig tatt i bruk nødnett som planlagt 17. mars, men vi er allikevel fornøyd med beslutningen om å utsette oppstart inntil problemene er løst, sier Anne-Lise Gamst, prosjektleder for innføring av Nødnett ved Sykehuset i Fredrikstad HF. - Vi håper dette ikke tar for lang tid å løse. Det medfører en økt belastning på våre medarbeidere. Fordelen med forlenget prøvedrift er at det gir brukerne økt trygghet i bruk av løsningen. Våre ambulanserbiler øver i det nye nødnettet så mye de kan hver eneste dag sammen med våre operatører på AMK-sentralen her i Østfold. - Vi er klare for Nødnett - bare løsningen blir stabil, avslutter Anne-Lise Gamst.

Det nye nødnettet skal gi et avlyttingsskjermet kommunikasjonsnettverk for nødetatene politi, brann og helse med god samtalekvalitet og en egen sikkerhetsalarm for brukerne. Slik det nye nødnettet er planlagt, vil det gi bedre muligheter for samhandling både innen og mellom nødetatene.

I dette nyhetsbrevet kan du også lese om :

Fornøyde radiobrukere	2
Øvelse gjør mester	2
Samhandling	3
Nødnettopplæring i gang	4
Installering av radio	5
Felles sambandsreglement	5
Felles styringsgruppe	5
Fra gammel til nytt	6
Om prosjektet	7

Som en del av forberedelsene til å ta i bruk et felles Nødnett ble det første uken i mars gjennomført en vellykket fellesøvelse i Moss og omegn. Mannskaper fra politi, brannvesen og helsetjenesten deltok. Les mer om dette på side 2.

Fornøyde radiobrukere i Østfold

”For oss betyr Nødnett en helt annen hverdag”

Det er fortsatt en del ting som må på plass før nødnettene fullt ut kan ta i bruk de muligheter som nødnettet vil gi. Det er allikevel mye som er positivt. Politiet har brukt nødnettet i daglig bruk i flere måneder. Dette kan gjøre fordi de har en enklere kommunikasjonsentraløsning enn det som kreves i brann og helsetjenesten. Vesentlig bedre radiodekning og talekvalitet enn i dagens helseradionett er blant de tilbakemeldingene som testbrukerne i Østfold har rapportert inn. – For oss betyr Nødnett en helt annen hverdag, sier Tom Knudsen som er ambulansemedarbeider ved Indre Askim ambulansesestasjon. -Vi har over en periode brukt det nye nettet daglig for å teste det ut i ulike situasjoner og områder. Vi opplever å dekke over langt flere områder enn før og får nå stort sett tak i hverandre når vi skal. Jeg er veldig fornøyd og ser frem til å kunne legge vekk den gamle helseradioen, avslutter Knudsen.

Øvelse gjør mester

Operativ ledelse i god gammel analog samtale under øvelsen.

Som en del av forberedelsene til å ta i bruk et felles Nødnett ble det første uken i mars gjennomført en vellykket fellesøvelse i Moss og omegn. Mannskaper fra politi, brannvesen og helsetjenesten deltok.

Slike praktiske øvelser er nyttige med tanke på å oppdage feil og mangler av både teknisk og menneskelig karakter før man tar nettet i bruk, øve samhandling, få erfaring med dekning og måle kapasitet i radionettet.

Samhandling

Over en lengre periode har etatene hver for seg gjennomført ulike tester. Under øvelsen var det første gangen så mange brukere skulle teste funksjonalitet og samhandling i praksis. Bilulykke, biljakt og togulykke var hendelsene som ble iscenesatt i løpet av de tre dagene øvelsen varte. Nødvendige ressurser fra politi, brann og helse ble etablert i en felles talegruppe (Redningsgruppe) – og var et tastetrykk unna kontakt så lenge hendelsen pågikk.

Øvelsen viste at bruk av felles talegruppe for personell fra nødnettene, inkludert personell på kommunikasjonsentralene, effektivt bidrar til at alle involverte får en rask oppdatering om status før ankomst til et hendelsesstedet. Sensitiv informasjon gis i etatsinterne talegrupper. Bruk av felles talegrupper i et lukket nett gjør operativt samarbeid raskere og enklere. Dette er også en verdifull mulighet for økt samhandling som etatene må videreutvikle sammen i tiden fremover.

Nødnettopplæring godt i gang

Opplæringen av de første brukerne på helsetjenestens opplæringscenter er nå godt i gang.

-Dette har vi ventet på en stund, så det er godt å komme i gang, sier Øyvind Gandrud, som er opplæringsansvarlig i prosjekt Nødnett Helse. Over 3000 brukere fra kommune- og spesialisthelsetjenesten skal få opplæring i løpet av den første utbyggingsfasen.

Opplæringscenteret

Nå i første utbyggingsfase skjer den praktiske opplæringen på helsetjenestens opplæringscenter på Korsegården i Ås i Akershus.

Opplæringen består av en to-trinns modell med én nettbasert opplæringsmodul og én praktisk modul.

Opplæring av brukere

I forkant av testperioden i Østfold er det gjennomført kurs for å forberede personell fra de ulike fagmiljøene på dette. –Vi har ikke sluppet unna ”barnesykdommer” på utstyr nå i starten, men helsetjenestens driftsorganisasjon (HDO) er i tett kontakt med leverandøren for å rette opp i dette. –Denne første utbyggingsfasen er også en arena for læring. Det betyr at det vil oppstå behov for justeringer og endringer underveis, både av teknisk og pedagogisk karakter.

Tilbakemeldingene så langt på opplæringen har stort sett vært positive, og vi vil fortsette å gjøre alt vi kan for at den trenden skal fortsette. -God opplæring og trygge brukere er viktig, avslutter Gandrud.

Gode tilbakemeldinger på opplæring

I februar startet opplæringen av de første brukerne fra helsetjenesten. Redaksjonen spurte to av deltagerne hva de syntes bruk av løsning og gjennomføring av kurset:

AMK-kurs på Korsegården. Foto. Sven Bruun

Rikard Thorkildsen, sykepleier, Sarpsborg og Rakkestad legevakt

Det blir oversiktlig og greit å skulle betjene telefoner og radio på ett sted. Har begrenset erfaring med bruk av radio og derfor var denne delen mest krevende i starten. Telefonidelen gikk greit. Bra at det er satt av god tid til å prøve på egenhånd på kurset.

Heidi Brodal, sykepleier og superbruker Sarpsborg og Rakkestad legevakt.

Det skal bli spennende å komme i gang og se hvilke muligheter Nødnett gir i praksis. Dette skal jo være en brukervennlig løsning hvor vi bla. kan prioritere innkommende samtaler. Felles betjening av radio og telefoni blir en ny utfordring for oss på legevakten. Vi kommuniserer i dag via håndholdt radio. Når alt etter hvert nå kommer på plass, blir det spennende å se hva det vil bety i hverdagen på legevakten.

Installering av radioer i kjøretøy i rute

Overgang til nytt Nødnett betyr utskiftning av radioterminaler i alle kjøretøy tilknyttet den prehospitale tjenesten. Det pågår nå en kontinuerlig installering av radioer i disse. Arbeidet krever planlegging og må gjøres slik at det ikke går ut over beredskapen. Hver uke installeres nå nytt utstyr i ca.8 biler. I skrivende stund har vel halvparten av 75 ambulanser fra Oslo Universitetssykehus fått installert sine nødnettradioer.

I en overgangsfase vil ambulanser være utstyr med begge radiosystemer.

To betjeningspanel monteres, ett i førerkupé og ett i sykekupéen av montører fra Ferno Norden.

Felles sambandsreglement for politi, brann og helse

Sambandsreglement for helsetjenesten

I tillegg til "Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere" utarbeider helsetjenesten nasjonale og regionale nivåer av sambandsreglementet som gjelder for helsetjenesten.

Politi og brann har utarbeidet tilsvarende for egne etater.

Sambandsreglementet for nødetatene består av tre nivåer:

Nivå 1: Felles overordnet nivå som gjelder alle nødetatene og andre beredskapsbrukere.

Nivå 2: Nasjonalt nivå for den enkelte etat

Nivå 3: Regionalt/lokalt nivå for den enkelte etat

Felles sambandsreglement for nødetatene og andre beredskapsbrukere

Politiet i Østfold, Follo og Oslo har tatt i bruk det nye nødnettet. Ved hendelser hvor nødetatene har behov for å dele sensitiv informasjon, gjøres dette i dag via telefon. Det blir ingen endring på dette før alle tre nødetatene har ny kontrollromsløsning og har tatt i bruk nye digitale nødnettet. Felles prosedyrer for samhandling vil danne grunnlag for samhandling.

Felles styringsgruppe

Arbeidet med innføringen av Nødnett i helsetjenesten utføres i samarbeid av Helsedirektoratet og de regionale helseforetak, med felles styringsgruppe og felles prosjektledelse – gjennom prosjekt Nødnett Helse. Styringsgruppen består av representanter fra Helsedirektoratet og fra de regionale helseforetak og har regelmessige møter.

Styringsgruppen er etablert med den hensikt å sikre god koordinering og informasjon innad i helsetjenesten. Styringsgruppen skal også sikre ett felles rapporterings og møtepunkt for de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet.

Styringsgruppen består av : Steinar Marthinsen, konserndirektør Helse Sør Øst, Trond Elsbak, Helse Nord, Steinar Bjørås Helse Midt, Tor Helland Helse Vest, Morten Falkenberg konserntillitsvalgt Helse Sør Øst, Prosjektleder Ståle Lybekk, HDO, Bjørn Guldvog ass. dir. Helsedirektoratet, Morten Randmæl, avd. beredskap, Helsedir, Fredrik A.S.R. Hanssen avd. dir. primærhelsetjenestedivisjonen, Helsedir. Arne Lindstad avd. dir. sykehustjenester, Helsedir. Hans Petter Aarseth div. dir. spesialisthelsetjenestedivisjonen, Helsedir. Steinar Olsen prosjektleder Nødnett, avd. Nødnett, Cecilie Daae prosjektdirektør avd. Nødnett, Helsedirektoratet.

Disse var ikke tilstede når bildet ble tatt: Ketil Are Lund Helse Sør Øst, Tone Bjerknes konsernverneombud Helse Finnmark, Torgeir Strøm Sykehuset Innlandet HF, Margit Steinholt, Bjørg Gammersvik avd. psykisk helse og rus, Helsedir.

Overgangen fra gammelt til nytt utstyr

Overgangen fra bruk av helseradionett til Nødnett betyr nytt utstyr. Det er viktig at utstyret fungerer godt fra første dag. Derfor er det utviklet en detaljert prosess for hvordan denne overgangen skal gjennomføres. Denne prosessen kalles transisjonsprosessen.

Utbyggingen av det nye nødnettet innebærer utbygging av et nytt radionettverk og etablering og drift av kommunikasjonssentraler og radioterminaler. Utstyret til kommunikasjonssentralene har både betjeningsløsning for telefoni og radio. I den første utbyggingsfasen, som omfatter store deler av det sentrale Østlandet, skal helsetjenesten installere nytt utstyr i 39 store og små sentraler. Totalt for politi, brann og helsetjenesten betyr dette til sammen 60 sentraler.

Testing og atter testing

Det er et omfattende testregime for utstyr og løsninger til kommunikasjonssentralene. Utgangspunktet for testingen er kravene i kontrakten. Etter at løsningen er installert går den gjennom en omfattende testing, både av leverandøren og av nødnettprosjektet. Leverandørens testing avsluttes med en testrapport, som oppsummerer hva som er testet, og hvilke feil som eventuelt er funnet. Deretter gjennomføres etatsintern testing som avsluttes med en anbefaling om systemet kan tas i daglig bruk eller om testperioden må forlenges. Det er det enkelte helseforetak eller kommune/legevaktsentral som tar den endelige avgjørelsen om løsningen skal settes i daglig drift som planlagt.

Fra test til daglig bruk

Når systemet er godkjent og klart for daglig drift, gjenstår de siste forberedelser for overgang fra test til daglig bruk (Go-Live). Overgangen innebærer blant annet flytting og klargjøring av telefonlinjer og oppkobling mot eksisterende systemer (lokal telefonsentral, lydlogg, AMIS og TransMed mfl.). Når nytt utstyr er koblet til og den første samtalen mottas hos kommunikasjonssentral sentralen har man gjennomført en transisjon.

Mediehåndtering når nettet ikke lenger kan avlyttes

Når politiet, brann og helsetjenesten går over til å bruke det nye nødnettet vil ikke lenger media kunne skaffe seg informasjon om hendelser via etatenes radiosamband. Det medfører både fordeler og ulemper. Fordelene er at nødetatene kan arbeide mer uforstyrret på enkelte hendelser og skjermes sensitiv informasjon. For helsetjenesten betyr Nødnett at gjeldene lovverk om taushetsplikt kan overholdes. Ulempene kan bli økt pågang på telefonen på kommunikasjonssentralene, økt satsing på tipsere og interne kilder, og det kan muligens bidra til at media i større grad vil følge etter uttrykingskjøretøy. Erfaringsmessig er det hendelser hvor politiet er involvert som har størst interesse for media. Politidirektoratet er oppmerksom på problemstillingen, og ser på mulige måter å håndtere media på når det nye sambandet tas i bruk.

Prosjekt Nødnett Helse er etablert som et samarbeidsprosjekt for å planlegge, informere og forberede innføring og bruk av Nødnett i kommune og spesialisthelsetjenesten.

Helsedirektoratet er den myndighet som skal koordinere og sikre nødvendige forberedelser i helseforetakene og kommunene slik at utbygging kan skje i henhold til vedtatte planer. Dette utføres i samarbeid med de regionale helseforetak (RHFene) og kommunene gjennom samarbeidsprosjektet Nødnett Helse.

Prosjektledelse for helse-tjenesten:

Steinar Olsen, prosjektleder,
Helsedirektoratet,
ste@helsedir.no
mob.tlf. 909 69 000

Ståle Lybekk, prosjektleder RHF,
stale.lybekk@hdo.no
mob.tlf. 957 04320

Kontaktpersoner for lokale innføringsprosjekter fra Nødnett Helse:

Kommune og Legevakt:

Willy Skogstad,
wis@helsedir.no,
mob. tlf. 901 06 000

Kjell Rune Haugland,
run@helsedir.no,
mob.tlf. 414 53 113

Helseforetak:

Lars Erik Halvorsen,
lars.erik.halvorsen@so-hf.no,
mob.tlf. 970 63 851